

Zkušební řád pro zkoušky asistenčních psů pro potřeby osob se zdravotním postižením, pro Test využívání, ovládání a chování asistenčního psa

Pestrá společnost, o.p.s.

Kpt. Stránského 995/4, 198 00 Praha 9

IČ: 28525973, DIČ: CZ28525973

Společnost je zapsána u Městského soudu v Praze, oddíl O, vložka 639

Zkušební řád pro zkoušky asistenčních psů pro potřeby osob se zdravotním postižením byl zpracován Pestrou společností, o.p.s. v zastoupení Klára Pragerová, Kateřina Studená, Michaela Perčinová, schválen a aktualizován Správní radou Pestré společnosti, o.p.s. dne 19.3.2010.

1. Všeobecné podmínky

Tento „Zkušební řád pro zkoušky psů pro potřeby osob se zdravotním postižením“ (dále jen Zkušební řád) je v souladu s cílem činnosti Pestré společnosti, o.p.s., tj. integrace lidí se zdravotním postižením prostřednictvím asistenčního psa. Zkušební řád vychází z požadavků mezinárodní organizace Assistance Dogs Europe a současně respektuje individuální potřeby klientů Pestré společnosti, o.p.s. Zkušební řád je v souladu s „Řádem ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat pro práci asistenčních psů organizované Pestrou společností, o.p.s.“, který byl schválen Ministerstvem zemědělství dne 22.7.2009.

Zkušební řád pro potřeby Pestré společnosti, o.p.s., vydává a schvaluje a aktualizuje Správní rada Pestré společnosti, o.p.s. Cílem Zkušebního řádu je odborné prověření kvality výcviku a způsobilosti vycvičených asistenčních psů předávaných osobě s postižením.

Zkušební řád je určen pro potřeby Pestré společnosti, o.p.s. Zkoušky pořádané Pestrou společností o.p.s. se jsou neveřejnou, tj. interní akcí. Dle Zkušebního řádu mohou být posuzováni pouze ti asistenční psi, kteří jsou v majetku Pestré společnosti, o.p.s. či jsou svěřeni vlastním majitelem psa k výcviku v Pestré společnosti, o.p.s.

2. Organizace zkoušek

Vedoucí akce

Vedoucím akce je ředitel Pestré společnosti, o.p.s. nebo jím pověřená osoba. Vedoucí akce je zodpovědný za přípravu zkoušek (pozvání zkušební komisaře, zajištění dostatečného počtu způsobilých pomocníků, výběr prostoru pro konání akce). Je zodpovědný za dodržování veterinárních předpisů a Zkušebního řádu. Musí být po celou dobu akce přítomen, v případě nedodržení Zkušebního řádu zjednat okamžitou nápravu či v odůvodněných případech vyloučit účastníka z akce. Vedoucí akce poskytuje ke kontrole očkovací průkazy psů, popř. Průkaz původu psa. Vedoucí akce informuje po dohodě se zkušebním komisařem účastníky o průběhu a harmonogramu akce. Vedoucí akce je povinen uhradit zkušebnímu komisaři finanční částku za posouzení zkoušky, stravné a jízdné (to i tehdy, pokud dojde ke zrušení či předčasnému ukončení akce z jakéhokoliv nepředvídatelného důvodu).

Zkušební komisař

Zkušební komisař je bezúhonná osoba, která je pro tuto práci patřičně proškolená. Jedná se o člověka, který má vysoké morální kvality, sociální citění a odbornou způsobilost. Zkušební komisař nesmí svým chováním práci asistenčních psů narušovat či ovlivňovat, odpovídá za přesné dodržování Zkušebního řádu. Za posouzení psů mu náleží odměna a to i v případě, že budou zkoušky předčasně ukončeny nebo budou zrušeny a zkušební komisař o tom nebude informován. Zkušební komisař je povinen odmítnout posouzení, v případě, že podmínky či účastníci akce nespĺňují ustanovení Zkušebního řádu. Je povinen zkontrolovat veškerou dokumentaci, je zodpovědný za její správnost a úplnost. Je povinen zapsat výsledky zkoušek do Protokolu o zkoušce či Protokolu o testu využívání, ovládání a chování asistenčního psa a stvrdit jejich platnost svým podpisem. Je povinen zhodnotit výsledky účastníků zkoušek. Má právo požádat o opakování cviku, pokud to považuje za nutné pro objektivnost posouzení. Má právo ukončit zkoušku v případě nedodržování Zkušebního řádu. Má právo ukončit zkoušku nebo celou akci z důvodu nekázně zúčastněných, klimatických podmínek, narušení bezpečnosti, nedostatečného prostorového či materiálového vybavení či nezajištění vhodných

pomocníků. Má právo ukončit okamžitě zkoušku či celou akci v případě, že by byla narušena objektivita posuzování.

Účastník akce

Účastníkem akce je osoba, která je schopna předvedení psa na zkoušce a je starší 18 let. Mladší osoby se mohou účastnit pouze „Testu využívání,ovládání a chování asistenčního psa“, a to pouze v doprovodu zákonného zástupce. Každý účastník může během zkoušek v jeden den předvést maximálně dva asistenční psy. Účastník akce je povinen se řídit Zkušební řádem, pokyny vedoucího akce a zkušební komisaře. Je povinen dodržovat pravidla veterinární ochrany, platící v místě konání akce a Zákon na ochranu zvířat. Je povinen včas oznámit vedoucímu akce pomůcky, které k předvedení asistenčního psa potřebuje. Tyto pomůcky k předvedení je povinen nahlásit zkušebnímu komisaři před začátkem zkoušky. Účastnit je zároveň povinen včas nahlásit hárání feny.

Pomocník

Pomocník je osoba proškolená vedoucí akce. Pomocníkem může být osoba, která je zároveň účastníkem zkoušky, avšak svého asistenčního psa právě nepředvádí. Pomocník napomáhá v realizaci cviků. Pomocníkem může být i vedoucí akce, jestliže to nenarušuje jeho povinnosti.

3. Zkoušky

Zkouškami se rozumí přezkoušení kvality práce asistenčních psů před předáním osobě s postižením. Po dohodě vedoucího akce se zkušebním komisařem lze zkoušky pořádat celoročně. Zkoušek se zúčastňuje vedoucí akce, zkušební komisař, metodik výcviku a pomocník. Testu využívání,ovládání a chování asistenčního psa se účastní vedoucí akce, zkušební komisař, metodik výcviku, pomocník a osoba se zdravotním postižením, která asistenčního psa využívá, případně její zákonný zástupce.

Podmínky zkoušek

V jeden den je možno posoudit minimálně 1 psa a maximálně 5 psů jedním zkušebním komisařem. Zkoušek se mohou zúčastnit pouze zdraví psi, kteří jsou schopni bez problému plnit kritéria příslušné zkoušky, psi nemusí mít prokázaný původ, ale musí mít tetování či čipování. Psi musí splňovat minimální příslušnou věkovou hranici. Na zkoušku nebudou připuštěni psi vykazující známky onemocnění, feny v druhé polovině březosti a kojící feny. Hárající feny mohou na zkoušku nastoupit, jejich posouzení však nesmí ovlivnit či narušit průběh akce.

Druhy zkoušek a věková hranice přezkušovaných psů

- Zkouška asistenčního vodícího psa AVP
- Zkouška asistenčního psa pro osobu s tělesným postižením APT
- Zkouška asistenčního signálního psa pro osobu se sluchovým postižením ASP-S
- Zkouška asistenčního signálního psa pro osobu se záchvatovým onemocněním ASP-Z
- Zkouška asistenčního canisterapeutického psa pro osobu s kombinovaným postižením ACP
- Test využívání,ovládání a chování asistenčního psa - TAP

Minimální věková hranice pro asistenční psy všech plemen a jejich kříženců je 15 měsíců.

Výstroj psů a pomůcky

Pomůcky používané při předvedení asistenčních psů jsou obojky, vodítka, asistenční či vodící postroj, slepecká hůl, invalidní vozík, berle, klapky či zaslepené brýle, zvuková zařízení pro

signalizaci zvuku. Dále potom předměty denní potřeby (zejména pro podávání) jsou: části oděvů, hřeben, mobilní telefon, peněženka, klíče, denní tisk, papírové kapesníky, krabička na léky, dálkový ovladač, kreditní karta, láhev s pitím, svačtinový box, příkrývka, části výstroje psa (vodítko, dečka označující asistenčního psa), slepecká hůl. Jako aport jsou používány tyto předměty: části oděvů, hřeben, mobilní telefon, peněženka, klíče, denní tisk, papírové kapesníky, krabička na léky, dálkový ovladač, kreditní karta, láhev s pitím, svačtinový box, části výstroje psa (vodítko), slepecká hůl.

4. Popis provádění cviků

Cílem zkoušky je prověřit připravenost asistenčního psa pracovat pro konkrétního člověka s postižením. Zkoušky jsou proto v co nejvyšší míře přizpůsobeny reálnému prostředí, v jakém bude asistenční pes vykonávat službu. Zohledňuje se míra postižení konkrétního člověka, prostředí, v němž konkrétní člověk s postižením žije a pracuje, pomůcky, které používá. Každá zkouška asistenčního psa a Test využívání, ovládání a chování asistenčního psa je hodnocena ve třech částech:

Část I. - Chování psa

Část I. - Chování psa je společná pro všechny typy zkoušek. Chování psa na různých místech a v různých situacích je hodnoceno „vyhověl“/ „nevyhověl“. Pro úspěšné složení zkoušky je nutno získat hodnocení „vyhověl“ ve všech bodech. Účastník zkoušky může chování psa ovlivnit povelům (zvukovým i posunkovým). Tempo chůze se přizpůsobuje reálným požadavkům osoby s postižením, pro kterou je asistenční pes cvičen. Tato část zkoušky obsahuje doporučení a poznatky zkušební komisaře či v případě nesplnění zkoušky důvod, tj. chování, které obtěžuje či ohrožuje vedenou osobu. Tato část zkoušky zahrnuje:

- a) Chování psa ve různém frekventovaném prostředí (nástupiště, obchod, ulice): Probíhá v místě s vyšším výskytem lidí, jako je např. nádraží, nástupiště, obchodní centra, hlavní ulice. Vede nebo následuje osobu, která ho vede, nevykazuje strach nebo agresivitu, neukázněnost či jiné nevhodné chování.
- b) Chování psa v dopravním prostředku (metro, vlak, tramvaj, autobus): Testuje se chování psa během celé jízdy v dopravním prostředku. Během zkoušky se testují nejméně dva různé dopravní prostředky. Vede nebo následuje osobu, která ho vede. Pes sedí nebo leží v jeho blízkosti, neprojevuje strach nebo agresivitu, neukázněnost či jiné nevhodné chování.
- c) Chování psa v interiéru (restaurace, kavárna, čekárna): Testuje se chování psa v interiéru po dobu cca 15min (dobu určuje zkušební komisař). Jakékoliv nevhodné či obtěžující chování psa je nepřipustné.
- d) Chování psa k ostatním lidem (obtěžování, strach, agrese): Hodnotí se v průběhu celé zkoušky. Jakékoliv nevhodné či obtěžující chování psa je nepřipustné.
- e) Chování psa k jiným zvířatům na trase (psům, ptákům, kočkám): Hodnotí se v průběhu celé zkoušky. Pes se chová k ostatním zvířatům, které potká během zkoušky netečně, v případě přímého kontaktu přátelsky.
- f) Reakce psa na rušivé vlivy (zvukové, pachové, jídlo a jiné): Hodnotí se v průběhu celé zkoušky. Ke všem rušivým vlivům se pes chová netečně.
- g) Chování psa při nástupu do dopravního prostředku, při výstupu z dopravního prostředku včetně eskalátoru (pásu): Testuje se chování a bezpečnost psa. Způsob nástupu a výstupu se psem je plně přizpůsoben reálným potřebám osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen.

Část II. - Poslušnost

Část II. - Poslušnost je společná pro všechny typy zkoušek. Používají se zvukové i posunkové povely. Přezkoušení poslušnosti se provádí na vhodném místě, tak aby nebyl ohrožen pes ani okolí (určí vedoucí akce). Minimum pro splnění je 70% bodového ohodnocení. Pomůcky (invalidní vozík, hole, bílá hůl, klapky, zaslepené brýle) se během poslušnosti neodkládají. Tempo chůze se přizpůsobuje reálným požadavkům osoby s postižením, pro kterou je asistenční pes cvičen. Pořadí cviků určuje zkušební komisař. Tato část zkoušky zahrnuje:

- a) Přivolání: Psovod volí ze dvou způsobů přivolání. Za klidu „Ke mně“ či za pochodu „K noze“. Cílem je prověřit, zda pes na zavolání přiběhne nejkratší možnou cestou k osobě, která ho vede (dle konkrétních potřeb osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen).
- b) Ovladatelnost v pohybu: Cílem je, aby pes následoval osobu, která ho vede při obrazech při chůzi a při zastavení zaujal vždy polohu vsedě u jeho levé popř. pravé nohy (dle konkrétních potřeb osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen).
- c) Ovladatelnost na místě: Cílem je, aby pes následoval osobu, která ho vede při obrazech na místě a zaujal vždy polohu vsedě u jeho levé popř. pravé nohy (dle konkrétních potřeb osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen).
- d) Polohy - sední, lehni: Prověřují se změny polohy psa na povel.
- e) Odložení: Pes setrvává na určeném místě po dobu určenou zkušebním komisařem. Osoba, která psa vede, je od psa vzdálena cca 15m.
- f) Aport (předmět osoby, která psa vede): Osoba, která psa vede, odhazuje předmět do vzdálenosti min. 5m, na povel pes vyběhne a neprodleně přináší odhozený předmět. Předmět odevzdává na povel zpět osobě, která psa vede (dle konkrétních potřeb osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen). Na další povel zaujme polohu vsedě u levé popř. pravé nohy osoby, která psa vede (dle konkrétních potřeb osoby, pro kterou je asistenční pes cvičen).

Část III. – Speciální cviky

Část III. – Speciální cviky je pro každý druh zkoušky odlišná a specifická. Cviky v části III. jsou přizpůsobeny reálným požadavkům a potřebám osoby s postižením, pro kterou je asistenční pes cvičen.

Zkouška asistenčního vodícího psa AVP

Všechny cviky jsou povinné. Zkouška asistenčního vodícího psa má za cíl prověřit, zda je pes schopen vedenou osobu bezpečně vést po trase a pomáhat jí v orientaci. Důvodem pro ukončení či nesplnění zkoušky je ohrožení vedené osoby či jiné osoby či získání méně než 70% bodového ohodnocení. Tato část zkoušky zahrnuje:

- a) Zahájení chůze
- b) Odbočení vlevo
- c) Odbočení vpravo
- d) Změna tempa chůze
- e) Udržení směru chůze
- f) Vyvedení z nepřehledné situace
- g) Označení, vyvedení terénních nerovností
- h) Označení, vyvedení překážek výškových
- i) Označení, vyvedení překážek pohyblivých

- j) Označení, vyvedení překážek zleva
- k) Označení, vyvedení překážek zprava
- l) Vyhledání, označení dveří
- m) Vyhledání, označení lavičky, místa k sezení
- n) Vyhledání, označení bankomatu
- o) Vyhledání, označení zastávky
- p) Vyhledání, označení schodů
- q) Vyhledání, označení přechodu pro chodce
- r) Vyhledání, značení krajnice
- s) Vyhledání, označení eskalátorů
- t) Vyhledání, označení pultu nebo výtahu

Zkouška asistenčního psa pro osoby s tělesným postižením APT

Pes předvádí minimálně 5 cviků. Cviky jsou předem nahlášeny vedoucímu akce a zkušebnímu komisaři. Zkouška asistenčního psa pro tělesně postižené má za cíl prověřit schopnost psa napomáhat člověku s tělesným postižením při soběstačnosti a samostatnosti. Důvodem pro ukončení či nesplnění zkoušky je ohrožení převádějící či jiné osoby či získání méně než 70% bodového ohodnocení. Tato část zkoušky zahrnuje:

- a) Podávání spadlých předmětů denní potřeby z různých materiálů
- b) Pomoc při svlékání či oblékání (rukavice, ponožky, rozepnutí zipu a další):
- c) Podávání předmětů denní potřeby z různých materiálů jiné osobě či od jiné osoby
- d) Vyhledání dvou vlastních předmětů v určeném prostoru -cca čtverec 50 x 50 cm
- e) Otvírání či zavírání dveří či skříňky či šuplíku
- f) Rozsvěcení a zhasínání světla
- g) Opora při vstávání či zvedání
- h) Vrácení ruky na ovladač elektrického vozíku
- i) Posunutí nohou na stupačky vozíku či zvednutí hlavy, narovnání těla apod.
- j) Manipulace s invalidním vozíkem či jinými pomůckami (chodítko, berle)

Zkouška asistenčního signálního psa pro osobu se sluchovým postižením ASP

Pes předvádí minimálně 4 cviky. Cviky jsou předem nahlášeny vedoucímu akce a zkušebnímu komisaři. Zkouška asistenčního psa pro osoby se sluchovým postižením má za cíl prověřit schopnost psa napomáhat člověku se sluchovým postižením při označování zvuků. Důvodem pro ukončení či nesplnění zkoušky je ohrožení převádějící či jiné osoby či získání méně než 70% bodového ohodnocení. Tato část zkoušky zahrnuje:

- a) Signalizace budíku (buzení)
- b) Signalizace domovního zvonku, klepání na dveře
- c) Signalizace kuchyňských spotřebičů
- d) Signalizace požárního či jiného alarmu
- e) Signalizace dětského pláče či křiku
- f) Signalizace osoby volající na neslyšícího
- g) Signalizace SMS, fax
- h) Signalizace tekoucí vody
- i) Signalizace neobvyklých zvuků (sanitka, zvonek kola apod.)

Zkouška asistenčního signálního psa pro osoby se záchvatovým onemocněním ASP - Z

Pes při zkoušce předvádí oba základní cviky a minimálně tři nahlášené doplňkové cviky, které vycházejí ze skutečným potřebám osoby pro kterou je pes cvičen. Cílem zkoušky je prověřit speciální cviky usnadňující osobě se záchvatovým onemocněním soběstačnost a samostatnost. Způsob signalizace zvuku se nahláší předem vedoucímu akci a zkušebnímu komisaři. Důvodem pro ukončení či nesplnění zkoušky je ohrožení převádějíci či jiné osoby či získání méně než 70% bodového ohodnocení. Tato část zkoušky zahrnuje:

Základní cviky

- a) Asistence při záchvatu v domácím prostředí, přivolání pomoci
- b) Asistence při záchvatu mimo domov, přivolání pomoci

Doplňkové cviky

- a) Podání mobilního telefonu při záchvatu
- b) Podání pomůcek ovlivňující průběh záchvatu (deka, léky, dýchací pomůcky, polštář, apod.)
- c) Aktivace tlačítka alarmu
- d) Zahřívání osoby se záchvatem do příchodu pomoci
- e) Chování psa při poskytování první pomoci
- f) Chování psa při transportu osoby se záchvatem

Zkouška asistenčního canisterapeutického psa pro osobu s tělesným nebo kombinovaným postižením ACP

Pes předvádí minimálně 5 cviků. Cviky jsou předem nahlášeny vedoucímu akce a zkušebnímu komisaři. Zkouška asistenčního canisterapeutického psa prověřuje schopnosti psa usnadňující pečující osobě obsluhu osoby s postižením a pomoc při terapii či rehabilitaci. Důvodem pro ukončení či nesplnění zkoušky je ohrožení převádějíci či jiné osoby či získání méně než 70% bodového ohodnocení.

- a) Podávání spadlých předmětů z různých materiálů osobě pečující
- b) Pomoc při svlékání či oblékání (rukavice, ponožky, rozepnutí zipu a další)
- c) Canisterapeutické polohování (min. 15 minut, dvě polohy)
- d) Vyhledání dvou vlastních předmětů v určeném prostoru (cca čtverec 50x50m)
- e) Opora při vstávání či zvedání
- f) Otvírání dveří osobě pečující
- g) Signalizace dětského pláče či křiku
- h) Opora při vstávání či zvedání či chůzi
- i) Omezení pohybu psa, tolerance specifických projevů osoby s postižením
- j) Přivolání pomoci v případě ohrožení, pádu nebo nebezpečí
- k) Rozvíjení jemné motoriky (česání, nandávání vodítka, hlazení apod.)
- l) Posunutí nohou na stupačky vozíku či zvednutí hlavy, narovnání těla apod.

5. Povelová technika

Povelová technika se přizpůsobuje dle možností a schopností jednotlivých osoby s postižením, pro kterou je asistenční pes cvičen.

Povelová technika - Poslušnost

Název cviku	Fáze cviku	Povel zvukový	Povel posunkový
Přivolání: a) „Ke mně“ s usednutím před osobou a s následným připojením k noze osoby b) Přímé usednutí k noze „K noze“ (ke kolu vozíčku)	Odepnutí a volnění psa	Volno	Ukázání rukou do směru, ve kterém je pes pouštěn
	Přivolání	Ke mně K noze	Zatleskání, ponechání obou rukou před tělem osoby, dlaněmi ke psu (vhodné pro osoby se zrakovým postižením) nebo upažení pravé ruky
	Zařazení k noze	K noze	Lehký úder levou rukou na levé stehno nebo na kolo vozíku
Polohy		Lehni	Mávnout levou nebo pravou rukou nad hlavou a tělem psa, zepředu dozadu nebo mávnutí ze shora dolů směrem k zemi, je-li pes před osobou
		Sedni	Lehký úder levou rukou na levé stehno nebo poklepání na kolo vozíku v případě, že je pes u nohy. Předpažení pravé paže, v případě, že je pes před osobou, která ho vede
Ovladatelnost na vodítku za pohybu		K noze Vpravo Doleva Couvej Uhni	Lehký úder levou rukou na levé stehno nebo poklepání na kolo vozíku
Ovladatelnost na vodítku za klidu – na místě		K noze Vpravo Doleva Couvej Uhni	Lehký úder levou rukou na levé stehno nebo poklepání na kolo vozíku
Aport	Odepnutí psa, odhození aportu	Zůstaň	Přidržení za obojek psa
	Vyslání psa	Přines aport, Podej	Ukázání rukou ve směru předmětu, případně ukázání na předmět světelným ukazovátkem
	Přivolání psa	Ke mně,	Zatleskání, ponechání obou rukou

		K noze	před tělem osoby, která ho vede, dlaněmi ke psu (vhodné pro osoby se zrakovým postižením).
	Odebrání aportu	Pust', Dej	Sáhnutí rukou na aport
Ponechání psa na místě - dlouhodobé odložení	Odchod od psa	Zůstaň, čekej	Mírné přiložení pravé či levé ruky před čenich psa
	Návrat a zařazení vedle psa	Zůstaň, čekej	
	Posazení psa	Sedni, K noze	Lehký úder levou rukou na levé stehno nebo poklepání na kolo vozíku.
Pochvala psa		Hodný, dobře apod.	Pohlazení či poplácání psa
Zákaz nebo přerušení nežádoucí činnosti		Fuj, Nesmíš, Ne	

Povelová technika – Asistenční vodící pes pro osoby se zrakovým postižením

Název cviku	Fáze cviku	Zvukový povel	Posunkový povel/ upřesnění cviku
Zahájení chůze		Vpřed, jdi vpřed	Naznačení slepeckou holí směr chůze
Změny tempa chůze			
	Zrychlení chůze	Kupředu, jdeme apod.	Zrychlení chůze
	Zpomalení chůze	Pomalu	Zpomalení chůze
	Přerušení chůze	Stůj	Zastavení
Odbočení vlevo		Doleva	Naznačení slepeckou holí směr chůze
Odbočení vpravo		Vpravo	Naznačení slepeckou holí směr chůze
Překážky			
	Překážky zprava	Vpřed, jdi vpřed, ukaž, vyved'	Naznačení slepeckou holí směr chůze a kontrola překážky holí
	Překážky zleva	Vpřed, jdi vpřed, ukaž, vyved'	Naznačení slepeckou holí směr chůze a kontrola překážky holí
	Překážky pohyblivé	Vpřed, jdi vpřed, ukaž, vyved'	Naznačení slepeckou holí směr chůze a kontrola překážky holí
	Překážky vysoké	Vpřed, jdi vpřed, ukaž, vyved'	Naznačení slepeckou holí směr chůze a kontrola překážky holí
Udržení směru chůze		Vpřed, jdi vpřed	
Vyvedení z nepřehledné situace		Vyved', zpět,	Naznačení slepeckou holí směr chůze

Vyhledávací cviky		Hledej...	Možno konkretizovat stranu, na které se požadovaná věc nachází – doleva, vpravo
Vyhledání lavičky		Hledej lavičku, lavička	
Vyhledání přechodu pro chodce		Hledej přechod, hledej zebru	
Vyhledání dveří		Hledej dveře	
Vyhledání bankomat		Hledej bankomat	
Vyhledání schodů		Hledej schody, nahoru, dolů	Možno konkretizovat směr – nahoru, dolů
Vyhledání eskalátoru		Hledej eskalátor, jedeme	
Vyhledání krajnice		Hledej kraj	
Vyhledání chodníku		Hledej chodník	
Vyhledání pultu, výtahu		Hledej pult, výtah	
Povely využívané na známých, často opakovaných trasách, usnadňují cestu po trase	Domů, K babičce, Do krámu, Do práce		

Povelová technika – Asistenční pes pro osoby s tělesným postižením

Název cviku	Zvukový povel	Posunkový povel
Podávání předmětů denní potřeby z různých materiálů	Podej, přines + pojmenování požadovaného předmětu	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na daný předmět
Pomoc při svlékání či oblékání (rukavice, ponožky, rozepnutí zipu a další):	Podej, přines, sundej, táhni, drž, rozvaž + pojmenování požadované věci	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na dané části oblečení
Podávání předmětů denní potřeby z různých materiálů jiné osobě či od jiné osoby:	Odnes, přines, podej + komu (označení osoby, které má pes věc odnést např. mámě apod.)	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na daný předmět
Otvírání či zavírání dveří, skříňky či šuplíku:	Otevři, zavři a pojmenování daného předmětu	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na daný předmět
Opora při vstávání či zvedání:	Stůj, zůstaň, drž	Vložit pravou nebo levou ruku před čenich psa
Posunutí nohou na stupačky vozíku či zvednutí hlavy, narovnání těla apod.:	Noha, hlava, posuň, táhni, narovnej, zvedni	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na danou část těla

Vyhledání dvou vlastních předmětů v určeném prostoru (cca čtverec 50 x 50 m):	Hledej, ztratil/a	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na daný směr
Rozsvěcení a zhasínání světla:	Světlo, rozsviť, zhasni	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na dané světlo
Vrácení ruky na ovladač elektrického vozíku:	Ruka, vrať ruku, zvedni	Naznačit pohyb rukou
Manipulace s vozíkem či jinými pomůckami (chodítko, berle):	Zaber, drž, táhni, podej, přines	Naznačit rukou nebo světelným ukazovátkem na danou pomůcku

Povelová technika pro ostatní druhy asistenčních psů (signální, pro záchvatová onemocnění a canisterapeutický) vychází z již uvedených cviků, nebo je zcela individuální dle schopností a možností osoby, pro kterou je pes cvičen a je v co největší míře simulována

6. Hodnocení zkoušek

Hodnocení zkoušek provádí zkušební komisař, který je dostatečně proškolen pro zhodnocení výsledků práce asistenčního psa a osoby, která ho vede či předvádí.

V části I. hodnotí zkušební komisař chování psa známkou vyhověl či nevyhověl. Pro úspěšné složení zkoušky je nutno získat známku vyhověl ve všech bodech.

Posuzování chování psa:

- správné chování (žádoucí chování psa): sebevědomý, pozorný, nebojácný, přátelský, vstřícný, klidný
- přípustné (nežádoucí chování psa) chování: mírně nejistý, nekontaktní, temperamentní
- nepřípustné chování (vyklučující chování psa): nejistý až bázlivý, kousavý, útočný, nebezpečně temperamentní, ohrožující bezpečnost vedené nebo jiné osoby

V části II. a III. zadává zkušební komisař bodové ohodnocení. Pro splnění zkoušky je v obou částech nutné získat 70% bodového ohodnocení.

Chyby, které způsobí bodovou ztrátu se dělí na velmi hrubé, hrubé a drobné. Mezi drobné chyby se řadí opakování povelu pro splnění cviku, přílišné pobízení psa, drobné nepřesnost např. v zaujmutí polohy psa. Drobné chyby jsou hodnoceny bodovou ztrátou 0 až 10% bodového ohodnocení. Mezi hrubé chyby patří neochota ke splnění cviku, váhavé, nepřesné či bojácné předvedení cviků. Bodová ztráta při hrubé chybě je 10 až 50% bodového ohodnocení. Velmi hrubou chybou se rozumí nesplnění cviku nebo jeho podstatné části. Hodnoceno bodovou ztrátou 50 až 100% bodového ohodnocení. K anulaci cviku dochází buď v součtu chyb nebo pro nesplnění cviku. K anulaci – nesplnění zkoušky dochází v případě získání nedostatečného počtu bodů, tj. méně než 70% bodového ohodnocení v částech II. a III. nebo v případě zadání známky nevyhověl v kterémkoliv bodě části I.

7. Test využívání, ovládání a chování asistenčního psa

Tento test skládá osoba s postižením po ukončení období sžívání s asistenčním psem. Období sžívání s asistenčním psem trvá dle schopností a možností klienta 6 až 12 měsíců po předání asistenčního psa. Za tuto dobu se osoba s postižením naučí ovládat a využívat asistenčního psa, což prokazuje tímto Testem. Test je hodnocen ve třech částech: Část I. Chování, Část II. Poslušnost, Část III. Speciální cviky. Rozsah Testu je shodný s příslušnou zkouškou, kterou skládal asistenční pes s metodikem výcviku. Výsledky jsou zapsány zkušebním komisařem do Protokolu o testu využívání, ovládání chování asistenčního psa. Pro splnění Testu se nesmí

získat ohodnocení v Části I. „nevyhověl“ více než jedenkrát a hodnocení II. a III. Části zůstává stejné jako u ostatních zkoušek (viz. 6. Hodnocení zkoušek). Osoba s postižením, popř. její zákonný zástupce využívá již uvedenou povelovou techniku dle vlastních možností a schopností.

Mgr. Kristýna Mlejnková, PhD – předseda Správní rady

Martin Železný – člen Správní rady

Jakub Tomeš – člen Správní rady